Dosarul nr. 3-32/24

HOTARÎRE
în numele Legii

07.05.2026 or.Cimişlia

Judecătoria Cimișlia
Instanța compusă din:
Președinte ședinței, judecător Ion Volcovschi
Grefier Carolina Căinareanu
a examinat cauza cu participarea:
Rep. pârâtului Primăria Cenac r-l. Cimișlia Covrig Ion
Rep. Pârâtului Consiliul local Cenac Bivol Victor
În lipsa:
Terții: I.S. „Agenția Servicii Publice departamentul Cdastru filiala Cimișlia
I.P. Cadastru bunurilor imobile,
Oficiul Teritorial Hîncești al Cancelariei de Stat
Reclamantei Berdianu Olga
Avocatul reclamantei David Larisa

examinând acțiunea în ordinea contenciosului administrativ, înaintată către Berdianu Olga către Primarul și Consiliul s. Cenac r-l. Cimișlia privind anularea ca fiind ilegale actul cu nr. 1 din data de 24.12.2001 privind litigiu funciar în cîmpul cu nr. 45 privind modificarea locului terenului din rezerva primăriei cu suprafața totală de 1,5 ha, obligarea primăriei Cenac r-l. Cimișlia să reîntoarcă lui Berdianu Olga lotul de teren cu suprafața totală de 1,5 ha. Din extravilanul s. Cenac r-l. Cimișlia în natură, încasarea cheltuielilor de judecată, și

A CONSTATAT:

În fapt

La data de 06 decembrie 2023, reclamanta Berdianu Olga a înaintat o cerere de chemare în judecată către Primarul și Consiliul s. Cenac r-l. Cimișlia privind anularea ca fiind ilegale actul cu nr. 1 din data de 24.12.2001 privind litigiu funciar în cîmpul cu nr. 45 privind modificarea locului terenului din rezerva primăriei cu suprafața totală de 1,5 ha, obligarea primăriei Cenac r-l. Cimișlia să reîntoarcă lui Berdianu Olga lotul de teren cu suprafața totală de 1,5 ha. Din extravilanul s. Cenac r-l. Cimișlia în natură, încasarea cheltuielilor de judecată. (f.d.1-2)

La 06 decembrie 2023, cauza menționată a fost distribuită aleatoriu spre examinare prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor judecătorului Ion Volcovschi. (f.d. 25)

Prin încheiera din data de 22 aprilie 2025, acțiunea înaintată în ordinea contenciosului administrativ de către Berdianu Olga către Primarul și Consiliul s. Cenac r-l. Cimișlia privind anularea ca fiind ilegale actul cu nr. 1 din data de 24.12.2001 privind litigiu funciar în cîmpul cu nr. 45 privind modificarea locului

terenului din rezerva primăriei cu suprafața totală de 1,5 ha, obligarea primăriei Cenac r-l. Cimișlia să reîntoarcă lui Berdianu Olga lotul de teren cu suprafața totală de 1,5 ha. Din extravilanul s. Cenac r-l. Cimișlia în natură, încasarea cheltuielilor de judecată, sa declarat ca indamisibilă în temeiul art. 207 alin.. (2), lit. a) Cod administrativ. (f.d.206-209)

Prin Decizia Curții de Apel Sud, sediul Cahul din 27.01.2026, sa admis recursul declarat de avocatul David Larisa în interesele reclamantei Berdianu Olga, sa anulat încheierea judecătoriei Cimișlia din 22 aprilie 2025, cu restituirea primei instanțe – judecătoria Cimișlia, cauza de contencios administrativ pentru a fi examinată în același complet de judecată. (f.d. 249-256)

Prin încheierea din data de 16 februarie 2026, sa dispus stabilirea ședinței pentru examinare fondului. (f.d.2, vol. II)

Poziția reclamantului

Prin cererea de chemare în judecată înaintată reclmanta Berdianu Olga solicită, anularea ca fiind ilegale actului cu nr. 1 din data de 24.12.2001 privind litigiu funciar în cîmpul nr. 45 privind modificarea locului terenului din rezerva primăriei cu suprafața totală de 1,5 ha cu obligarea primăriei Cenac r-l. Cimișlia să reîntoarcă în natură lui Berdianu Olga lotul de teren cu suprafața totală de 1,5 ha., din extravilanul s. Cenac r-l. Cimișlia și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta, Berdianu Olga a invocat că, în anii 1994-1996 mamei sale, Zavricico Marina, de rind cu ceilalți locuitori ai s.Cenac, r. Cimislia, in baza prevederilor legii si deciziilor comisiei funciare si autoritatilor locale al Primăriei Cenac, i-a fost atribuit in proprietate privata cota de teren echivalenta in extravilanul s.Cenac, r. Cimislia, cu suprafața de 3.14 ha.

Mai indică că, la data de 01.03.1996 Zvricico Marina a întocmit testamentul în care a indicat că toată averea sa, având în vedere cota de teren echivalent în mărime de 1,57 ha (o doime din 3,14 ha), care se confirmă prin titlu cu nr. 1037 din 21.04.1994, o testează fiicei sale Berdianu Olga, domiciliată în s. Cenac, r-l. Cimișlia.

La fel, a mai indicat că ca urmare a decesului lui Zavricico Marina la data de 27.10.1996, de către notarul Alexandru Untură, la data de 24.07.1997 a fost întocmit și eliberat certificat de moștenitor testamentar conform căruia, Berdianu Olga (fiica) și Berdianu Tamara (nepoata) au moștenit câte o doime din cota de teren echivalent cu suprafața de 3,00 ha (trei hectare) în părți egale, care se află pe teritoriul comunei Cenac și a aparținut decedatei în baza titlului cu nr. 1037 eliberat la 21.01.1994.

Totodată, mai indică că, în anul 1998, în temeiul actelor sus menționate, lui Berdianu Olga de către Primăria s. Cenac, r-l. Cimișlia i-a fost eliberat titlu de moștemire a cote de teren echivalente, cu suprafața de 1,5 ha., cu nr. de înregistrare 2281.

În anul 1999 când s-a disformat colhozurile, noi, de rând cu locuitorii s. Cenac, în baza titlului de 50% din cota echivalentă de teren moștenit și cea din colhoz, le-a dat la lider pentru prelucrare care au fost repartizate la patru sectoare cu nr. cadastrale:

2914: sec: 202 câmpul nr. 45; 201; 203; 111, cu hotarele indicate în natură cotele echivalente de teren cu vii și livezi pe care le prelucrau ei, iar cotele echivalente de teren fără plantații le prelucra liderul.

Mai indică, că când au venit titlurile de tip nou în 4 sectoare, a fost informată că ei nu i-au venit titlul la una din cote echivalente de teren. Căurăeile au dus că titlul la ota moștenită nu i-a venit, deoarece ea nu avea nimic la mână în afară de titlul cu cota moștenită, suprafața de 1,5 ha și numărul 2281 mai mult nimic, nu își aducea aminte nimicca și când o parte din mintea din trecut i-a fost ștearsă dinn viața ei și nu putea dovedi că a moștenit.

Susține, că în anul 2001 primăria s. Cenac dădea la bugetari și la cei din sfera social terenuri din rezerva primăriei pe bază de cerere, de rând cu ei s-a adresat și ea, având peste 20 de ani lucrați în sfera socială în localitate Cenac și luând parte la toate lucrărileîn colhozul din localitatea s. Cenac obligatoriu I sa alocat 1 ha de pământ agricol fără acces la drum care a fost reparat încă cu 0,5 ha.

Mai susține, că la data de 24.04.2012 prin informația cu nr. 317 este din nou înștiințată de către Primăria Cenac, r-l. Cimișlia care îi amintește că conform Deciziei nr. 8 din 12.10.2012 i s-a repartizat 1 ha de teren agricol din rezerva primăriei s. Cenac și încî 0,5 ha de teren tot din rezerva Primăriei Cenac. Cota de teren care a fost primită ca moștenitre de la mama sa a fost schimbată conform deciziei nr. 1 din 24.12.2001 conform actului din 24.11.2001.

Mai menționează, că în anul 2001 în judecătoria Cimișlia sa judecat actul din 24.12.2001, dosarul nr. 3CA-7/01 hotărâre luată la 12 decembrie 2001 la cererea lui Popovici Iacob, Popovici Tatiana, Popovici Tudora către Primăria s. Cenac, jud. Lăpușna, Lozoveanu Mihail privind atribuirea cotelor de teren, hotărâre devenită irevocabilă care nici nu a fost executată, a fost scoasă ei echivalenta de teren din toate 4 sectoare, primită prin certificatul de moștenitor testamentary înregistrat sub nr. 2281, în hotărârea respective ea nu figurează și nici în titlu executoriu.

Mai indică reclamanta, că la data de 22.08.2023 sa adresat către primăria s. Cenac cu cerere prealabilă pentru a primi această cotă echivalentă de teren moștenită legal pentru a o da cui a fost lăsată prin cuvântul mamei deoarece cota moștenită nu-I aparține ei îi aparține fiului ei care atunci nu era în țară și nici cetățenia RM nu avea.

Conform deciziei nr. 04/13 din 15.09.2023 emisă de Consiliul local Cenac r-l. Cimișlia cererea a fost respinsă.

Consideră reclamanta că, această decizie este una ilegală și neîntemeiată deoarece ea a rămas și este private abuziv de drepturile sale de proprietate asupra bunului imobil moștenit conform legii.

Își întemeiazîă acțiunea în baza prevederilor Constituției RM, Codului funciar, Legea cu privire la proprietate și Codul administrative.

Prezenta părților la proces

In sedinta de judecata a fost prezent reprezentantul pârâtului Primăria s. Cenac r-l. Cimișlia, Covrig Oleg împuternicit în baza procurii nr. 1 din 02.02.2026 de a reprezenta intersele (f.d.7 vol. II), care a pledat pentru respingerea acțiunii.

În ședința de judecată a fost prezent reprezentantul pârâtului, Consiliul s. Cenac, r-l. Cimișlia Victor Bivol, care a pledat pentru respingerea acțiunii cu susținerea referinței înaintate anterior în cadrul cauzei civile. (f.d.107 vol. I)

În ședința de judecată terții I.S. „Agenția Servicii Publice departamentul Cadastru filiala Cimișlia, I.P. Cadastru Bunurilor Imobile și Oficiul Teritorial al Cancelariei de Stat, nu sau prezentat fiind citat conform procedurii și nu au solicitat examinarea cauzei în lipsă.

In sedinta de judecata reclamanta Berdianu Olga cât și avocatul acesteia David Larisa, fiind înștiințate conform procedurii au înaintat de mai multe ori cereri de amînare pe aceleași motive, instanța de judecată a considerat posibil examinarea cauzei în lipsa acestora.

Instanța de judecata stabileste, ca au fost întrunite condițiile prevăzute de art.96-114 si art. 223 Codul administrativ in vederea aducerii la cunoștința părților la proces despre obiectul suspus examinării precum si fiind îndeplinite acte de procedura.

In conformitate cu *art. 96 Cod administrativ*, stabileste, ca notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

Conform *art.223 Cod administrativ*, indica, ca hotărârile și alte acte de dispoziție prin care se stabilesc termene, precum și numirea ședințelor și citațiile se notifică participanților la proces conform art. 96–114.

Astfel, comunicarea actelor judiciare, în măsura în care este un act de comunicare între organul judiciar şi părți, permite să fie făcute cunoscute hotărârea instanței şi temeiurile ei, pentru a permite părților, dacă e cazul, să declare recurs (*Diaz Ochoa c. Spaniei, 22 iunie 2006, nr.423/03, par.48, şi S.C. Raissa M.Shipping SRL c. României, 8 ianuarie 2013, nr.37576/05, par.30*). Instanțele trebuie aşadar să facă tot ce se poate în mod rezonabil aștepta de la ele pentru a cita părțile şi a se asigura că acestea sunt la curent cu procedurile la care participă (*Miholapa, citată anterior, par. 31, şi Ovuş c. Turciei, 13 octombrie 2009, nr. 42981 04, par. 48*).

Conform prevederilor art.218 Cod administrative, examinarea și soluționarea în fond a acțiunii în contencios administrativ are loc conform prevederilor Codului de procedură civilă, cu următoarele excepții: c) participanții la proces care s-au prezentat cel puțin o dată în ședința de judecată pe parcursul examinării acțiunii în contencios administrativ sau au efectuat acte de procedură în contextul examinării acțiunii în contencios administrativ nu pot invoca lipsa citației pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară; d) neprezentarea la ședința de judecată, fără motive

temeinic justificate, a participanților și/sau a reprezentanților lor nu împiedică soluționarea acțiunii în contenciosul administrativ.

Totodată, instanța de judecata menționează, ca participanților la proces le-au fost respectate toate posibilitățile legale disponibile privind transparenta examinării cauzei, posibilitatea de a lua cunoștința de ședințele judiciare stabilite, inclusiv si de pe portalul WWW. INSTANTE.JUSTICE. MD al instanței judecătorești, in raport cu obiectul suspus examinării.

Prin urmare instanța de judecată a întreprins toate măsurile prevăzute de lege pentru a asigura dreptul participanților la proces la participarea efectivă la examinarea cauzei, întru respectarea unui proces echitabil, însă aceștia nu s-au prezentat în instanța de judecată, asumându-și în așa mod benevol riscul neparticipării la examinarea cauzei.

Aprecierea instanței asupra fondul cauzei

Audiind poziția participanților prezenți la proces, cercetând materialele dosarului, instanța de judecată ajunge la concluzia că acțiunea dedusă judecății urmează a fi respinsă din următoarele considerente.

Instanța de judecata menționează, ca prin prisma prevederilor art.6 al. (1) al Convenţiei Europene pentru protecția Drepturilor Omului si a Libertăţilor Fundamentale, prevede că orice persoană are dreptul să-i fie examinată cauza sa în mod echitabil, public şi într-un termen rezonabil, de către un tribunal independent si imparţial, stabilit prin lege, care va decide asupra drepturilor şi obligaţiilor sale civile sau asupra temeiniciei oricărei acuzaţii în materie penală îndreptată împotriva ei.

Este de menționat că la data de 01 aprilie 2019 a intrat în vigoare Codul administrativ, iar odată cu intrare în vigoarea a acestuia a fost abrogată abrogă Legea contenciosului administrativ nr.793/2000.

În contextul acțiunii legii în timp și luând în considerare rigorile art. 258 din Codul administrativ, instanța va evidenția că în conformitate cu art. 1 alin. (2) din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000 (act legislativ valabil la data emiterii actului administrativ contestat, abrogat la 01 aprilie 2019 în baza Codului administrativ), orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanţei de contencios administrativ competente pentru a obţine anularea actului, recunoaşterea dreptului pretins şi repararea pagubei ce i-a fost cauzată.

În speța dată reclamanta Berdianu Olga a inițiat acțiunea de contencios administrativ urmărind anularea ca fiind ilegale actului cu nr. 1 din data de 24.12.2001 privind litigiu funciar în cîmpul nr. 45 privind modificarea locului terenului din rezerva primăriei cu suprafața totală de 1,5 ha.

Astfel, procedura de contencios administrativ dedusă judecății în prezenta speță urmează a fi judecată prin prisma prevederilor legale în vigoare la momentul emiterii

actelor administrative, atât a Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000 (abrogată la 1 aprilie 2019), cât și a Codului administrativ.

Potrivit art.1 din Legea contenciosului administrativ, Contenciosul administrativ ca instituție juridică are drept scop contracararea abuzurilor și exceselor de putere ale autorităților publice, apărarea drepturilor persoanei în spiritul legii, ordonarea activității autorităților publice, asigurarea ordinii de drept. Orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins şi repararea pagubei ce i-a fost cauzată.

În corespundere cu prevederile art.2 din Legea contencios administrativ, act administrativ reprezintă, manifestare juridică unilaterală de voință, cu caracter normativ sau individual, din partea unei autorităţi publice în vederea organizării executării sau executării în concret a legii. Actului administrativ, în sensul prezentei legi, este asimilat contractul administrativ, precum şi nesoluționarea în termenul legal a unei cereri.

Conform art. 3 din Legea contenciosului administrativ, obiect al acţiunii în contenciosul administrativ îl constituie actele administrative, cu caracter normativ şi individual, prin care este vătămat un drept recunoscut de lege al unei persoane, inclusiv al unui terţ, emise de autorităţile publice şi autorităţile asimilate acestora în sensul prezentei legi; subdiviziunile autorităţilor publice; funcţionarii din structurile specificate la lit. a) şi b). Obiect al acţiunii în contenciosul administrativ poate fi şi nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri referitoare la un drept recunoscut de lege.

În acord cu art. 14 din Legea contenciosului administrativ, persoana care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act administrativ va solicita, printr-o cerere prealabilă, autorităţii publice emitente, în termen de 30 de zile de la data comunicării actului, revocarea, în tot sau în parte, a acestuia, în cazul în care legea nu dispune altfel. În cazul în care organul emitent are un organ ierarhic superior, cererea prealabilă poate fi adresată, la alegerea petiţionarului, fie organului emitent, fie organului ierarhic superior dacă legislaţia nu prevede altfel. Termenul de 30 de zile specificat la alin. (1) nu se extinde asupra actului administrativ cu caracter normativ.

Termenul de „act administrativ”, în conformitate cu Rezoluția (77) 31 privind protecția individului în raport cu actele adoptate de autoritățile administrative, este înțeles ca orice măsură sau decizie individuală care este luată prin exercitarea autorității publice şi care este de natură să afecteze în mod direct drepturile, libertățile sau interesele persoanelor.

În conformitate cu prevederile art. 16 alin. (1), (2) din Legea contenciosului administrativ, persoana care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de

lege, printr-un act administrativ şi nu este mulţumită de răspunsul primit la cererea prealabilă sau nu a primit nici un răspuns în termenul prevăzut de lege, este în drept să sesizeze instanţa de contencios administrativ competentă pentru anularea, în tot sau în parte, a actului respectiv şi repararea pagubei cauzate. Acţiunea poate fi înaintată nemijlocit instanţei de contencios administrativ în cazurile expres prevăzute de lege şi în cazurile în care persoana se consideră vătămată într-un drept al său prin nesoluţionarea în termen legal ori prin respingerea cererii prealabile privind recunoaşterea dreptului pretins şi repararea pagubei cauzate.

În ședința de judecată s-a constat că, potrivit titlului de autentificare nr. 2281 din 24 iunie 1997, Berdianu Olga i sa confirmat dreptul de proprietate asupra cotei de teren echivalent în mărime de 1,5 ha. (f.d.7)

Potrivit procesului verbal nr. 11 din 24.12.2001, sa decis aprobarea actului din 24.11.2001 și de anulat titlurile proprietarilor din câmpul nr. 45 și reîmpărțit conform suprafeței de 108,22 ha și fertilității solului. (f.d.4)

Potrivit titlului de autentificare a deținătorului de teren eliberat lui Berdianu Olga, prin Decizia primăriei dispoziția primarului com. Cenac, jud. Lăpușna nr. 3 din 12.10.2001, i sa repartizat în proprietate privată pământ cu destinație agrigolă cu suprafața totală de 1,0009 ha, în hotarele indicate, titlu fiind eliberat la data de 08.11.2001. (f.d.8)

Totodată, potrivit titlului de autentificare a dreptului asupra pământului eliberat pe numele Berdianu Olga prin Decizia consiliului sătesc Cenac, r. Cimișlia nr. 06/06 din 12.02.2003 i sa repartizat în proprietate privată teren agricol cu o suprafața de 0,05 ha, titlul fiind eliberat la data de 08.09.2005. (fg.d. 8 verso)

Potrivit informației cu nr. 317 din 24.04.2012, reclamanta Berdianu Olga, a fost informată despre repartizarea terenurilor agricole din rezerva primăriei. (f.d.9)

La data de 22 august 2023 reclamanta Berdianu Olga sa adresat cu cerere prealabilă către Primăria s. Cenac, r. Cimișlia și Consiliului local s. Cenac, r. Cimișlia. (f.d.19)

Conform art. 17 din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000 „(1) Cererea prin care se solicită anularea unui act administrativ sau recunoaşterea dreptului pretins poate fi înaintată în termen de 30 de zile, în cazul în care legea nu dispune altfel. Acest termen curge de la: a) data primirii răspunsului la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de lege pentru soluţionarea acesteia; b) data comunicării refuzului de soluţionare a unei cereri prin care se solicită recunoaşterea dreptului pretins sau data expirării termenului prevăzut de lege pentru soluţionarea unei astfel de cereri; c) data comunicării actului administrativ, în cazul în care legea nu prevede procedura prealabilă. (2) Oficiul teritorial al Cancelariei de Stat, Avocatul Poporului şi Avocatul Poporului pentru drepturile copilului sesizează instanţa de contencios administrativ în termenele prevăzute de legile organice cu privire la activitatea acestora. (3) Actele administrative cu caracter normativ considerate ilegale pot fi atacate oricînd. (4) Termenul de 30 de zile specificat la

alin.(1) este termen de prescripţie, iar termenul de 6 luni specificat la alin.(6) este termen de decădere.

(5) Persoana care, din motive temeinic justificate, a omis termenul de prescripţie poate fi repusă în termen în condiţiile Codului de procedură civilă. (6) Pentru motive temeinice, în cazul actelor cu caracter individual ale Băncii Naţionale a Moldovei, precum şi al actelor Comisiei Naţionale a Pieţei Financiare, cererea prin care se solicită anularea actului administrativ sau recunoaşterea dreptului pretins poate fi înaintată şi peste termenul specificat la alin.(1), dar nu mai tîrziu de 6 luni de la data comunicării actului.”.

Potrivit art. 267 alin. (1) din Codul civil, „(1) Termenul general în interiorul căruia persoana poate să-şi apere, pe calea intentării unei acţiuni în instanţă de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani.”.

La caz, Colegiul constată că, cerințele în cauză nu au fost formulate de reclamanta Berdianu Olga în termenul de 3 ani, or, potrivit Titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr cadastral 2914209313 acesta i-a fost eliberat lui Berdianu Olga de Primăria s. Cenac, r-l Cimişlia la 12.10.2001 (f.d. 8), iar Titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu număr cadastral 2914211013 (f.d. 8 verso) i-a fost eliberat reclamantei Berdianu Olga la data de 12.02.2003, Astfel, reclamanta urma în termen de 3 ani să pretindă pe calea intentării unei acţiuni în instanţă de judecată, dreptul încălcat, însă reclamanta Berdianu Olga a depus cererea de chemare în judecată în acest sens la data de 06 decembrie 2023, fiind peste termenul legal de prescriptie de 20 ani. (f.d. 1-2, vol. I).

Având în vedere aspectele în cauză, instanța de judecată reține că, pretențiile reclamantei Berdianu Olga privitor la anularea ca fiind ilegale actului cu nr. 1 din data de 24.12.2001 privind litigiu funciar în cîmpul nr. 45 privind modificarea locului terenului din rezerva primăriei cu suprafața totală de 1,5 ha şi obligarea primăriei Cenac r-l. Cimișlia să reîntoarcă în natură lui Berdianu Olga lotul de teren cu suprafața totală de 1,5 ha., din extravilanul s. Cenac r-l. Cimișlia, urmează a fi respinge ca fiind depuse peste termenul general de prescripție 3 ani.

Conform prevederilor *art.4 Constituția RM*, dispoziţiile constituţionale privind drepturile şi libertăţile omului se interpretează şi se aplică în concordanţă cu Declaraţia Universală a Drepturilor Omului, cu pactele şi cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte. Dacă există neconcordanţe între pactele şi tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte şi legile ei interne, prioritate au reglementările internaţionale.

Conform prevederilor *art.15 Constituția RM*, Cetăţenii Republicii Moldova beneficiază de drepturile şi de libertăţile consacrate prin Constituţie şi prin alte legi şi au obligaţiile prevăzute de acestea.

Conform prevederilor *art. 46 Constituția RM*, dreptul la proprietate privată, precum şi creanţele asupra statului sînt garantate. Nimeni nu poate fi expropriat decît pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreaptă şi prealabilă

despăgubire. Averea dobîndită licit nu poate fi confiscată. Caracterul licit al dobîndirii se prezumă.

Conform prevederilor *art. 127 Constituția RM*, statul ocroteşte proprietatea. Statul garantează realizarea dreptului de proprietate în formele solicitate de titular, dacă acestea nu vin în contradicţie cu interesele societăţii.

In conformtiate cu prevederile *art. 20 Constituția RM*, orice persoană are dreptul la satisfacţie efectivă din partea instanţelor judecătoreşti competente împotriva actelor care violează drepturile, libertăţile şi interesele sale legitime. Nici o lege nu poate îngrădi accesul la justiţie.

Conform *art.29 Cod administrativ*, se menționează, ca orice măsură întreprinsă de autoritățile publice prin care se afectează drepturile sau libertățile prevăzute de lege trebuie să corespundă principiului proporționalității. O măsură întreprinsă de autoritățile publice este proporțională dacă: a) este potrivită pentru atingerea scopului urmărit în temeiul împuternicirii atribuite prin lege; b) este necesară pentru atingerea scopului; c) este rezonabilă. Măsura întreprinsă de autoritățile publice este una rezonabilă dacă ingerința produsă prin ea nu este disproporțională în raport cu scopul urmărit.

In aceste considerente, instanța constată aplicabilitatea prevederilor *art.228 Cod administrativ*, actul administrativ individual anulat în tot sau în parte de către instanța de judecată nu produce efecte juridice, în totalitate sau în partea anulată, din momentul emiterii lui. Actul administrativ normativ anulat în tot sau în parte de către instanța de judecată nu produce efecte juridice din momentul în care hotărârea instanței de judecată devine definitivă.

Potrivit prevederilor *art.229 alin.(1) Cod administrativ*, stabileste, ca hotărârile judecătorești definitive sînt obligatorii pentru participanții la proces și succesorii de drept ai acestora.

Instanța de judecata după examinarea acțiunii urmează sa adopta soluția in conformitate cu prevederile art.224 Cod administrativ.

Cu referire la cheltuielile de judecată

În ceea ce privește solicitarea reclamantei Berdianu Olga cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată, instanța ține să menționeze că, potrivit art. 94 din Codul de procedură civilă, „(1) Instanţa judecătorească bligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.”

Astfel, având în vedere că pretențiile reclamantei Berdianu Olga au fost respinse în întregime privind termneul general de prescriptie, și pretențiile cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată urmează a fi respinse în totalitate ca fiind neîntemeiate.

In conformitate cu art. art. 224 alin. (1), lit. f), art. 225 alin. (2); art. 224 Cod Administrativ, instanța de judecată,

HOTĂRĂȘTE:

Cerința înaintată de către Berdianu Olga către Primarul și Consiliul s. Cenac, r-l. Cimișlia privind anularea ca fiind ilegale actului cu nr. 1 din data de 24.12.2001 privind litigiu funciar în cîmpul nr. 45 privind modificarea locului terenului din rezerva primăriei cu suprafața totală de 1,5 ha, *se respinge ca fiind depusă peste termenul general de prescripție 3 ani.*

Cerința înaintată de către Berdianu Olga către Primarul și Consiliul s. Cenac r-l. Cimișlia privind obligarea primăriei Cenac r-l. Cimișlia să reîntoarcă în natură lui Berdianu Olga lotul de teren cu suprafața totală de 1,5 ha., din extravilanul s. Cenac r-l. Cimișlia, *se respinge ca fiind depusă peste termenuyl general de prescripție 3 ani.*

Cerința înaintată de către Berdianu Olga către Primarul și Consiliul s. Cenac r-l. Cimișlia privind încasarea cheltuielilor de judecată, *se respinge ca fiind neîntemeiată*.

Hotărârea este cu drept de apel la Curtea de Apel Sud in termen de 30 zile de la pronunțare, prin intermediul Judecatoriei Cimișlia.

Președintele ședinței Judecător _____Ion Volcovschi